

Kunstwerk zonder titel van Maartje Korstanje foto Hans Dijkstra GAW/BvB

Illegale exoten in het bos

Het uitzicht vanaf de Wageningse Berg, een in de ijstijd ontstane stuwwal, is oer-Hollands. Als een schilderij van Philips Koninck ligt het landschap aan je voeten. Een rivier stroomt door het vlakke land, koeien grazen in de uiterwaarden en tot zover het oog reikt zie je plukjes bomen en boerderijen.

Des te atypischer is het landschap bovenop de berg. Hier, in het Belmonte Arboretum van de Wageningen Universiteit, groeien Japanse esdoorns en Noord-Amerikaanse robinia's. Exoten dus, die ooit door biologen uit verre landen zijn meegenomen en wortel hebben geschoten in de Hollandse grond. Voor de Stichting Beelden op de Berg, die in deze botanische tuin al sinds 1976 tentoonstellingen maakt, vormde de uitheemse flora een mooi uitgangspunt voor *Exoten*, de negende editie van deze beeldtentoonstelling.

De beelden die de tien kunstenaars in het park hebben neergezet zijn ook exoten. Ze proberen zich onopvallend in de omgeving schikken, maar horen er toch niet helemaal thuis. Maartje Korstanje hing een soort vleeskleurige reuzengarnaal in de boomtoppen, die zich tevergeefs probeert te verstoppen in het bladerdak. Elders in het bos projecteert Eelco Brand een videoanimatie van dennenbomen. Film en omgeving gaan naadloos in elkaar over – het is haast niet te horen of het vogelgekwetter live is of afkomstig van de geluidsband. En wat is mooier: echt of nep?

In sommige gevallen neemt de natuur de kunstwerken langzaam in bezit. Het duo Melanie Bonajo & Kinga Kielczynska legde foto's van planten en bomen onder glasplaten in het gras. De afbeeldingen zijn als kleine bermmonumentjes omzoomd met witte steentjes, maar het gras en de vocht zijn al hard op weg de foto's te overwoekeren.

Heidi Linck legde tussen de bomen een wiebelige vloer van witte badkamertegels neer, maar ook hier zal het niet lang meer duren voordat vallende bladeren dit stukje huiselijkheid aan het zicht onttrekken.

Illegale exoten zijn er ook. Enkele weken na de opening van *Beelden op de Berg* bleken er opeens caravanvormige vogelhuisjes in de bomen van het Arboretum te zijn toegevoegd. De kunstenaars, van het collectief *Waterlanders*, hadden zich zelfs netjes aan het thema van de expositie gehouden. *Zomergasten* heet hun bijdrage – een speelse verwijzing naar Hollandse vakantiegangers die een stukje vertrouwde omgeving achter zich aan te slepen.

Op de plattegrond die bezoekers meekrijgen, zijn de *Waterlanders* inmiddels opgenomen met een extra nummertje – een perfect staaltje integratie. Wanneer, zo vraag je je af, is een exoot eigenlijk geen exoot meer?

Beelden op de Berg 9: Exoten. T/m 21 sept in het Belmonte Arboretum, Generaal Foulkesweg 94, Wageningen. Di t/m zo 11-17u. vr 11-21u. Inl: www.beeldenopdeberg.nl

SANDRA SMALLENBURG

Exoten in Wageningen

Exoten in Wageningen

Exoten is het thema van de zich in het arboretum van de Wageningen Universiteit afspelende nieuwste editie van *Beelden op de Berg*, met een gepaste knipoog naar de term uit de biologie. We kunnen vaststellen dat de kunst als vreemdeling erg haar best doet zich te voegen naar de wensen van het park en zijn gebruikers.

Als nepvogel onder de vogeltjes...

filmpje: Collectief Waterlanders, *Exoten/Zomergasten*, 2008

Uitloop

De mens als trekvogel is geland in de drie aan de bomen bevestigde minicaravans van de Waterlanders, in het bos bij Formerum. Vervreemdende vogelgeluiden vertolken op poëtische wijze het botsen met en opgaan in je omgeving.

Truus Segers

'Ik vind al die geluidspowermanes zo leuk! Die camper met vogelgeluiden en het ritme van de raï-muziek stemmen me vrolijk. De andere twee caravans zijn minder levendig. Het is heel origineel hoe de kunstenaars het elektronische en het natuurlijke verbinden. Leuk ook om te zien hoe ze dat vormgeven.'

Mario Kramer

'Natuur wordt ineens cultuur als je er muziek van maakt. De caravan met spreeuwen die ringtones imiteren deed me denken aan mijn blokfluitlessen. In mijn ouders' tuin zit nog steeds een vogel die het begin van Vader Jakob fluit, en vervolgens overgaat in rare geluidjes. Blijkbaar kwam mijn ge oefen ook nooit verder!'

Ido Koppenaal

'We liepen er bij toeval langs; we volgden de roze bordjes. Ik vraag me af waar alle vogeltjes nou gebleven zijn. Die zijn waarschijnlijk allemaal fijn op reis met hun caravannetjes. Ik zie het helemaal voor me: zo'n vogeltje dat met die caravan achter zich aan een aanloop neemt en vervolgens niet van de grond komt!' **GZ**

FOTO'S MICHIEL LANDEWEERD